

PERSPECTIVA NARATIVĂ

Aplicația 1

A. Se dă textul:

—Ah! de ce-ai venit aici? grăi Miron cu amărăciune. Ce gând te-a purtat? Care ursită le-a mânat? De ce nu mi-ai lăsat liniștea amărăciunii, pe care o iubeam atât de mult? Nu am dorit niciodată mai mult decât atâta. Într-un an o vorbă bună, o privire blândă, o strângere de mână. De când am auzit însă că în adevăr te măriți, mă cuprind gânduri nebune și umblu pribeag prin lume; nu-mi mai știu de turmă, nu-mi mai știu de ciobănie, ci stau pironit lângă acest stejar și privesc uscându-mă spre curtea voastră.

— Ah! îi zise Marta deznădăjduită. Mă cuprinde groaza când mă gândesc, dar așa vrea lata.

— Ce vrea tata? strigă Miron. Nu mai vrea nimeni nimic. Acum nu te mai scoate nimeni din brațele mele. Ori ești a mea, ori - o, Doamne, fă să n-o zic într-un ceas rău - ori te ucid cu mâna mea. Nu-mi mai sunt stăpân.

Marta se alipi mai dinadins de dânsul. El însă deodată o dete la o parte.

— Du-te! îi zise apoi. De ce-ai venit? De ce mă duci în ispită? De ce mă scoți din minți?

— Miroane! grăi dânsa înduioșată, apropiindu-se de dânsul și cuprinzându-l din nou cu brațele ei rotunde. Nu mă trimite! Lasă-mă să vin mereu la tine, să stăm împreună, să ne plângem de lume, să ne povestim dragostea. Miroane! strigă apoi din nou și îl sărută. Nu mă lăsa, căci pier!

Miron sta zguduit de lupta ce se petrecea în sufletul lui. Numai acum ajunsese a-și da pe deplin seama despre cele ce se petreceau cu dânsul. Încetul cu încetul, fața lui se umplu de o liniștită asprime.

— Marto! grăi el încet. Noi trebuie să ne despărțim pentru totdeauna. Ceasul acesta e zestrea vieții noastre. Nu uita că ești fiica Mihului. Ce ar zice lumea dacă te-ar vedea aici cu mine?

(Ioan Slavici, *Gura satului*)

B. Cerințe:

1. Cine povestește? Despre ce povestește?

2. Care este perspectiva narativă în fragmentul dat?

3. Ce tip de viziune este prezentă?

4. Ce tip de narator apare în fragment? Argumentează-ți răspunsul!

5. Comentează, în 30-40 de cuvinte, secvența: *Nu uita că ești fiica Mihului. Ce ar zice lumea dacă te-ar vedea aici cu mine?*

6. Prezintă, în 40-50 de cuvinte, starea sufletească a personajului.

Aplicația 2

A. Se dă textul:

„M-am dus la Sf. Ion să fac o vizită doamnei Maria Popescu, o veche prietenă, ca s-o felicit pentru onomastica unicului său fiu, Ionel Popescu, un copilăș foarte drăguț de vreo opt anișori. [...]

Atențiunea mea a făcut mare plăcere amicei mele și mai ales copilului, pe care l-am găsit îmbrăcat ca maior de roșiori în uniformă de mare ținută. [...]

— Nu vă supără fumul de tutun? Întreb eu pe madam Popescu.

— Vai de mine! La noi se fumează... Bărbatu-meu fumează... și... dumnealui... mi se pare că-i cam place.

Și zicând „dumnealui”, mama mi-arată râzând pe domnul maior.

— A! zic eu, și dumnealui?

— Da, da, dumnealui! Să-l vezi ce caraghios e cu țigara-n gură, să te prăpădești de râs... ca un om mare...

— A! asta nu e bine, domnule maior, zic eu; tutunul este o otravă...

— Da tu de ce tragi? Mă-ntre rupe maiorul lucrând cu lingura în cheseaua de dulceață... [...]

După un moment, se-ntoarce cu cheseaua goală; o pune pe o masă, se apropie de mine, îmi ia de pe mescioară tabacherea cu țigarete regale, scoate una, o pune în gură și mă salută militărește, ca orice soldat care cere unui țivil să-i împrumute foc. Eu nu știu ce trebuie să fac. Mama, râzând, îmi face cu ochiul și mă-ndeamnă să servesc pe domnul maior. Întind țigareta mea, militarul o aprinde pe a lui și, fumând, ca orice militar, se plimbă foarte grav de acolo până acolo. Eu nu-l pot admira îndeșul, pe când mama îl scui pă, să nu-l deoache, și îmi zice:

— Scui pă-l, să nu mi-l deochi! [...]

(I.L. Caragiale – *Vizită...*)

B. Cerințe:

1. Cine povestește în fragmentul dat? Despre ce povestește?

2. Care este perspectiva narativă în fragmentul dat?
3. Ce tip de viziune este prezentă?
4. Ce tip de narator apare în fragment? Argumentează-ți răspunsul!
5. Formulează două enunțuri referitoare la mesajul textului de mai sus.